

**Правила
проведення наукових досліджень сторонніми науковими,
науково-педагогічними, освітянськими установами
на території Чорноморського біосферного заповідника
НАН України**

Дані правила розроблені у відповідності до Закону України «Про природно-заповідний фонд України», «Положення про наукову діяльність заповідників та національних природних парків України», «Положення про Чорноморський біосферний заповідник», затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України 08.05.2009 р. №218 та «Статуту Чорноморського біосферного заповідника Національної академії наук України», затвердженого Розпорядженням Президії НАН від 22.06.2012 р. № 414.

Відповідно до Порядку взаємодії заповідників і національних природних парків України з сторонніми науковими організаціями та спеціалістами з питань проведення НДР на ПЗТ визначеному розділом 4 «Положення про наукову діяльність заповідників та національних природних парків України» обов'язковою умовою проведення НДР науково-дослідними, науково-педагогічними та іншими організаціями, окремими спеціалістами на території Чорноморського біосферного заповідника НАН України є дотримання ними норм природоохоронного законодавства, положень та інших інструктивних документів, що регламентують діяльність заповідника.

Взаємовідносини між Чорноморським біосферним заповідником НАН України і сторонніми організаціями на час проведення ними наукових польових досліджень на території заповідника і дотримання режимів охорони екосистем здійснюються у такому порядку:

1. Проведення НДР на території ЧБЗ сторонніми установами проводиться на підставі договорів, що складаються щорічно, або за одноразовою угодою. Проекти договорів подаються до НТР ЧБЗ не пізніше 1 березня поточного року. Одноразова угода складається не менш як за 2 тижні до початку робіт.

2. Виїзди та перебування на заповідних ділянках для проведення НДР проводяться за перепустками-дозволами. Видача перепусток спеціалістам сторонніх наукових організацій на відвідування заповідних територій з метою проведення польових НДР здійснюється на підставі їх договорів з заповідником про наукове, творче співробітництво, спільної планової чи госпдоговірної теми, а також виданих дозволів на вилучення природних ресурсів у межах лімітів їх використання. Перепустки видаються за підписом директора заповідника після проведення всім виконавцям теми обов'язкових інструктажів з техніки безпеки та інструктажів з правил перебування на заповідній території під особистий розпис.

3. Проведення НДР на території заповідника без вилучення природних ресурсів здійснюється без дозволів Мінекоресурсів України згідно даних Правил.

4. Якщо проведення НДР у межах ЧБЗ передбачає вилучення природних ресурсів, то діє наступний порядок*:

4.1. Проведення НДР з вилученням природних ресурсів відбувається на підставі дозволів, виданих уповноваженими органами Мінекоресурсів на місцях, у межах затверджених лімітів у встановленому порядку та згідно даних Правил.

4.2. Наукові організації, які в процесі проведення ними наукових досліджень за самостійними темами планують здійснювати вилучення природних ресурсів в Чорноморському біосферному заповіднику, в установлені терміни подають узгоджену із заповідником заявку до Мінекоресурсів на запроєктовану тему досліджень та у зв'язку з цим передбачуваний обсяг вилучення природних ресурсів.

4.3. Після отримання в Мінекоресурсів позитивного рішення ці організації погоджують з науковим відділом заповідника програму сезонних досліджень, склад виконавців (співвиконавців та договорів на співпрацю з ними), обсяг природних ресурсів, що планується вилучити, та методику досліджень.

4.4. Після погодження цих документів заповідник подає в установленому порядку клопотання до Мінекоресурсів України про затвердження для сторонніх наукових організацій лімітів вилучення природних ресурсів з науковою метою і видачу відповідних дозволів. До клопотання щодо вилучення природних ресурсів, додаються плани наукових тем та рішення Рад цих наукових організацій, а також науково-технічної ради ЧБЗ з цих питань.

5. За результатами наукових досліджень наукові організації подають у заповідник письмовий звіт в строки, обумовлені договором. Публікації, що базуються на даних, отриманих на території заповідника, надаються в наукову бібліотеку заповідника.

6. Звіти про проведення НДР на території ЧБЗ сторонніми установами зберігаються в наукових фондах ЧБЗ, як матеріали для службового використання. Посилання на рукописи та використання матеріалів можливе лише за згодою авторів. Матеріали досліджень не передаються третім особам. Загальні відомості про проведення НДР науковими організаціями або окремими спеціалістами протягом року та стислі результати цих досліджень в обов'язковому порядку включаються до Літопису природи та у річні і поточні звіти заповідника.

7. Проведення еколого-освітньої роботи та роботи з підготовки кваліфікованих спеціалістів проводиться на підставі договорів на співпрацю в еколого-освітній галузі або в освітянській галузі, які не передбачають вилучення природних ресурсів на території ЧБЗ. Ці договори розглядаються та затверджуються НТР ЧБЗ та партнерською установою не пізніше 1 березня поточного року.

8. У разі вичерпання ліміту на відвідування території заповідника, затвердженого на поточний рік, перепустка-дозвіл не надається.

9. При порушенні вимог природоохоронного законодавства, режиму заповідної території та цих Правил заповідник має право анулювати перепустку-дозвіл, заборонити спеціалістам сторонніх організацій перебування на його території.

10. Проживання у гуртожитку на території управління заповідника та на польових базах (кордонах) на ділянках заповідника оплачується згідно діючих тарифів, затверджених наказом директора.

* На сьогоднішній день відсутній порядок затвердження лімітів. До вирішення у законодавчому порядку питань здійснення спеціального використання природних ресурсів на територіях та об'єктах ПЗФ Чорноморський біосферний заповідник не укладатиме договорів зі сторонніми організаціями, що планують проведення наукових досліджень на території заповідника з вилученням природних ресурсів.